

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Caroline Schrurs c.schrurs@weert.nl, 0495-575440	DJ-2345824
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer: 2345819
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Pilot Toeristentreintjes Weert

Voorstel

1. Een incidentele subsidie te verlenen van maximaal € 65.102,-- aan Vereniging De IJzeren Man voor de huur en exploitatie van twee elektrische toeristentreintjes voor de periode mei tot en met oktober 2024;
2. Vereniging De IJzeren Man middels toepassing van de hardheidsclausule te ontheffen van de verplichting uit de Algemene Subsidieverordening weert 2017 om een accountantsverklaring zoals bedoeld in artikel 2:393 lid 1 BW in te dienen bij het verzoek om subsidievaststelling;
3. Het bedrag van € 65.102,-- ten laste te brengen van de post overige toeristisch-recreatieve aangelegenheden.

Inleiding

Het Toeristisch Platform Weert en Vereniging De IJzeren Man hebben de wens uitgesproken om in de maanden mei tot en met oktober 2024 bij wijze van proef twee elektrische treintjes te laten rijden van Vakantiepark De Weerterbergen via het IJzeren Man gebied naar de binnenstad van Weert en terug.

Vereniging De IJzeren Man heeft de handschoen opgepakt en een werkgroep geformeerd. Deze werkgroep zorgt voor de werving en coördinatie van de vrijwillige chauffeurs, de afstemming met de gemeente over de route en opstapplaatsen, de PR en communicatie over de toeristentreintjes en de daaraan gekoppelde dienstregeling.

Om de toeristentreintjes in mei van dit jaar te kunnen laten rijden vraagt Vereniging De IJzeren Man een eenmalige bijdrage in de huur- en exploitatiekosten op basis van worst-case scenario vanuit het budget dat als prioriteit is toegekend voor en door de toeristische-recreatieve sector.

Doel(en)

Het toeristentreintje brengt gasten van Vakantiepark De Weerterbergen op een laagdrempelige manier naar de binnenstad en terug, waarmee het toeristentreintje een bijdrage levert aan het behoud van een vitale binnenstad. Daarnaast is het doel om bezoekers van De Weerterbergen aan het Blauwe Meertje of zwembad De IJzeren Man te faciliteren.

Weert, 23 januari 2024	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	TvG	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

Akkoord

Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder

Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 5 maart 2024

Niet akkoord

Gewijzigde versie

Numero: 5

De secretaris, 

Tevens draagt het toeristentreintje bij aan de vermindering van het gebruik van fossiele energie binnen Weert, omdat het toeristentreintje 100% elektrisch rijdt.

Resultaten

- Het initiatief draagt bij aan de verhoging van het aantal bezoekers aan de binnenstad;
- In het hoogseizoen een vermindering van het aantal auto's bij het Blauwe Meertje en parkeerplaatsen bij de IJzeren Man.

Activiteiten

In de periode mei tot en met oktober 2024 zal er dagelijks van 10.00 tot 14.00 uur en van 15.00 tot 19.00 uur een toeristentreintje rijden van Vakantiepark De Weerterbergen via de IJzeren Man richting de binnenstad en terug. Een enkele rit duurt ongeveer een half uur. Toeristen, maar ook inwoners kunnen tegen betaling van €1,50 - €2,00 per rit bij een aantal haltes op de route op- of afstappen. Op weekend- en feestdagen en in de vakanties zullen er twee toeristentreintjes worden ingezet. In de maanden juni, juli en augustus gaat het toeristentreintje ook naar het Blauwe Meertje.

Argumenten

1.1 Het toeristentreintje stimuleert het bezoek aan de binnenstad

Jaarlijks verblijven er veel toeristen bij Vakantiepark Weerterbergen. Het vakantiepark ligt echter ruim 4 km van de binnenstad af. Deze afstand is te ver om te lopen of te fietsen. Er is ook geen bushalte in de buurt. Eenmaal de auto gepakt, is men net zo snel in Eindhoven of Roermond voor een middagje shoppen. Door de aanwezigheid van een toeristentreintje kunnen gasten van het vakantiepark op een laagdrempelige manier een keertje naar de historische binnenstad van Weert, waardoor zowel het aantal bezoekers aan de binnenstad als ook de bestedingen zullen toenemen.

1.2 Ritje met het toeristentreintje als onderdeel van een totale beleving

Voor kinderen is een ritje met een elektrisch treintje een leuk onderdeel van een gezellige ochtend of middag naar de IJzeren Man of de binnenstad en dat maakt het uitje extra compleet. Een goede totaal beleving zorgt voor herhalingsbezoek.

1.3 Het toeristentreintje verbindt de VVV-inspiratiepunten

Bij elke halte is er op loopafstand een VVV-inspiratiepunt in de buurt, van waaruit de toerist geïnspireerd wordt over bezienswaardigheden en activiteiten in de directe omgeving van de stopplaats. Het toeristentreintje verbindt de VVV-inspiratiepunten zo fysiek met elkaar.

1.4 Het toeristentreintje ontlast de parkeerdruk

Toeristen die gebruikmaken van het toeristentreintje hoeven hun auto niet te parkeren op de toch al drukke parkeerplaats bij de IJzeren Man of aan de kant van de weg bij het Blauwe Meertje.

1.5 Duurzaam alternatief vervoer

Door gebruik te maken van het toeristentreintje laten gasten van de Weerterbergen hun auto op het park staan. De treintjes rijden op accu's en is daarmee een duurzaam alternatief

2 Het overleggen van een goedkeurende accountantsverklaring zorgt voor onevenredige kosten.

In de Algemene Subsidieverordening Weert 2017 is opgenomen dat bij zowel de vaststelling van een incidentele subsidie als een structurele subsidie van meer dan € 50.000,-- een accountantsverklaring moet worden ingediend zoals bedoeld in artikel 2:393 lid 1 BW.

Vereniging De IJzeren Man is een vereniging met slechts 21 leden zonder eigen middelen. Binnen vereniging De IJzeren Man zijn verder ook geen medewerkers in dienst. De verplichting om een goedkeurende accountantsverklaring aan te leveren, zou voor vereniging De IJzeren Man onevenredige kosten met zich meebrengen.

In artikel 22 van de ASV 2017, de hardheidsclausule, is opgenomen dat het college handelt overeenkomstig deze Verordening, tenzij dat voor de subsidieaanvrager gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de Verordening

te dienen doelen. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid is in deze sprake. In de verleningsbeschikking wordt Vereniging De IJzeren Man ontheven van de verplichting om een goedkeurende accountantsverklaring in te dienen.

3 Dekking toeristentreintjes

In 2023 is de toeristenbelasting per persoon per nacht (p.p.p.n.) met 0,15 cent verhoogd van € 2,30 naar € 2,45. Deze jaarlijkse surplus heeft de raad bestemd voor nieuwe toeristisch-recreatieve initiatieven. Hiervoor is op 10 mei 2023 het toeristisch platform opgericht met vertegenwoordigers uit de toeristisch-recreatieve sector, binnenstad, cultuur en marketing. Dit platform bepaalt mede waaraan de extra middelen jaarlijks worden uitgegeven binnen de zelf bepaalde kaders. In de vergadering van 13 december 2023 heeft het Toeristisch Platform ingestemd met de huur van twee elektrische toeristentreintjes.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Voldoende vrijwillige chauffeurs

Het succes van het toeristentreintje hangt af van het feit of er voor mei van dit jaar voldoende vrijwillige chauffeurs gevonden kunnen worden. Zo niet dan kan dit betekenen dat de dienstregeling moet worden aangepast. De werkgroep verwacht echter op tijd voldoende chauffeurs te vinden.

1.2 Voldoende animo voor het toeristentreintje

Op dit moment is het moeilijk in te schatten in hoeverre toeristen daadwerkelijk gebruik gaan maken van het toeristentreintje en hoeveel inkomsten hieruit gegeneerd gaat worden. Daarom is het toeristentreintje voor 2024 ook een pilotproject en zijn de inkomsten berekend op basis van een worst-case scenario. Bij te weinig animo zullen er in het voor- en naseizoen mogelijk momenten zijn dat er weinig tot geen passagiers in het treintje zitten. Mocht op enig moment blijken dat dit op bepaalde dagen structureel is, kan besloten worden de dienstregeling aan te passen om zo de kosten te drukken of om het toeristentreintje anders in te zetten. Het is aan de medewerkers van het VVV-inspiratiepunten straks mede de taak het gebruik van het treintje extra te stimuleren.

1.3 Geen bijdrage derden in pilotfase

In de pilotfase worden de kosten voor de huur en exploitatie van de toeristentreintjes bekostigd uit het budget dat geprioriteerd is voor en door de toeristische-recreatieve sector. Er wordt vooralsnog geen bijdrage aan derden gevraagd. Dit jaar staat in het teken van het neerzetten van de organisatie en het proefdraaien. Om uiteindelijk toekomstbestendig te worden, zullen toeristisch-recreatieve ondernemers, ondernemers van de binnenstad en andere partijen het pilotproject moeten omarmen en een financiële bijdrage leveren. De bijdrage vanuit het budget zal dan geleidelijk afnemen.

1.4 Eén aanspreekpunt voor het toeristentreintje

Er zal iemand worden aangesteld, die gedurende de maanden dat het toeristentreintje rijdt verantwoordelijk wordt voor het dagelijkse reilen en zeilen van het toeristentreintje. Ook optreden als aanspreekpunt voor de vrijwillige chauffeurs en de passagiers is onderdeel van de taken.

1.5 Oversteek Zuid-Willemsvaart bij Sluis 16

Om het toeristentreintje vanaf de Weerterbergen via de IJzeren Man naar de binnenstad te laten rijden en terug moet de Zuid-Willemsvaart worden overgestoken. De enige mogelijkheid om het kanaal over te steken is via de rotonde bij Sluis 16 richting de Kazernelaan. De oversteek met het toeristentreintje levert echter geen onveilige situatie op.

Financiële gevolgen

De kosten voor de huur en exploitatie van de toeristentreintjes worden als volgt geraamd:

Vaste kosten	Aantal	Bedrag
Huur elektrisch treintje incl. belettering	2 à €18.501,-- per trein	€37.002,--
Halteborden	5 x 2 borden à €545,--	€5.450,--
PR en Communicatie		€ 500,--
Aanschaf pinautomaat en kosten per maand	2x €845 per stuk 2x 7 mnd x €27,00 p.m.	€2.068,--
Trainingsdagen voor vrijwilligers door rijsschool		€1.200,--
	10% onvoorzien	€4.622,--
	Subtotaal	€50.842,--
Variabele kosten		
Vrijwilligersvergoeding chauffeurs €5,00 p.u.	121 wk x €100 en 103 wk €50,00	€17.250,--
Loonkosten coördinator	32 wk x €275 p.w.	€8.800,--
Stroomkosten opladen treintjes	32 wk x €250 p.w.	€8.000,--
	10% onvoorzien	€3.405,--
	Subtotaal	€37.455,--
	Totale kosten	€88.297,--
Opbrengsten worst-case scenario		
Als ieder treintje gemiddeld voor 25% gevuld zou zijn in het hoogseizoen, de weekenden en voor 15% in het laagseizoen: april, mei en oktober	Hoogseizoen 17 personen x € 1,50 per rit x 12 ritjes x 0,25 gevuld x 2 treintjes x 121 weken	€18.513,--
	Laagseizoen 17 personen x € 1,50 per rit x 12 ritjes x 0,15 gevuld x 1 treintje x 103 weken	€4.728,--
	Totale opbrengsten	€23.241,--
	Bijdrage gemeente	€65.056,--

Voorgesteld wordt om Vereniging de IJzeren Man een incidentele subsidie te verlenen van maximaal € 65.056,-- als eenmalige bijdrage in de exploitatiekosten op basis van worst-case scenario.

De minimale opbrengst wordt geraamd op € 23.241. Dit bedrag is groter dan de gestelde eis van minimaal 25% eigen bijdrage (25% van € 88.297,--) om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de extra inkomsten toeristenbelasting.

Het beschikbare budget bedraagt € 94.500,-- per jaar (53404/43800). Na inzet van het budget voor dit eenmalig subsidie resteert er nog € 29.444,--.

Juridische gevolgen

De gemeente moet ontheffing verlenen om de treintjes te mogen laten rijden binnen de eigen gemeentegrenzen. Voor het bepalen van de halteplaatsen is het nemen van een verkeersbesluit noodzakelijk. De Werkgroep De IJzeren Man heeft hierover reeds contact gezocht met de verkeerskundig adviseur binnen de gemeente.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Mia Aerds, businesscontroller F&C
- Joris Pouderoijen, verkeerskundig adviseur
- Paul Hecker, juridisch adviseur

Extern:

- Leden van het toeristisch platform weert
- Leden van vereniging De IJzeren Man
- Voorzitter Gastvrij Roerdalen
- Stakeholders binnenstad Weert

Participatie

Het initiatief om een toeristentreintje te laten rijden vanaf de Weerterbergen via de IJzeren Man richting de binnenstad is meerdere malen besproken in de reguliere overlegmomenten met het Toeristisch Platform en vereniging De IJzeren Man.

Communicatie

Werkgroep De IJzeren Man zorgt voor de pr en communicatie over de beschikbaarheid van twee elektrische toeristentreintjes en (wijzigingen in) de daaraan gekoppelde dienstregeling en de specifieke communicatie rondom de werving van vrijwillige chauffeurs voor de toeristentreintjes.

Planning

Werkgroep De IJzeren Man krijgt de opdracht om de organisatie rondom de toeristentreintjes op zich te nemen, waarbij het streven is om de toeristentreintjes voor de komende meivakantie operationeel te hebben.

Evaluatie

De pilot toeristentreintjes wordt tussentijds gemonitord op basis van kwalitatief en kwantitatief onderzoek onder gebruikers, niet-gebruikers en ondernemers. Vereniging De IJzeren Man rapporteert hierover op twee momenten: in augustus 2024 en november 2024. Beide tussentijdse rapportages worden vergezeld met een actueel financieel overzicht.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: begroting Toeristentreintje
- Bijlage 2: subsidiebeschikking Vereniging De IJzeren Man

